

سنگ تمام رئیس جمهور آذربایجان برای «ترامپ»

الهام علی‌اف رئیس جمهور آذربایجان اخیراً گفته است « سفر ترامپ به ریاض نشانه احترام وی به تمامی جهان اسلام بود؛ باید به افکاری که از طرف رئیس‌جمهور آمریکا در ریاض بیان شد، خیلی ارزش گذاشته شود.» تحلیلی که بیشتر به «تجلیل» شبیه است و نیاز به واکاوی دارد.

آران نیوز/ در پی سفر الهام علی‌اف، رئیس جمهور آذربایجان به ریاض برای حضور در نشست دارالندوه «اسلام آمریکایی»، رسانه‌های جمهوری آذربایجان و عربستان از برنامه سفر محمد بن سلمان، وزیر دفاع سعودی به باکو خبر داده‌اند. پیش از آن، الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان در مراسم رسمی روز 28 مه، روز ملی جمهوری آذربایجان، در تجلیلی تعجب‌آور از نشست سران «اسلام آمریکایی» در ریاض، با تأکید بر اینکه این کشور در اجلاس سران کشورهای «عرب - مسلمان - آمریکا» در ریاض در عالی‌ترین سطح شرکت کرد، گفته بود به نظر من، این اجلاس سران بسیار پرمعناست!

علی‌اف تصریح کرد: «من می‌خواهم به طور ویژه‌ای بر نشست سران عرب - اسلام - آمریکا در عربستان سعودی تأکید کنم. (جمهوری) آذربایجان در این نشست سران، در سطح عالی شرکت کرد. به نظر من، این نشست سران بسیار پرمعناست. در وهله نخست جهان اسلام همبستگی خود را نشان داد! و شایسته قدردانی است که جناب ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، نخستین سفر خارجی خود را به کشوری مسلمان انجام داد. ما در (جمهوری) آذربایجان، این اقدام را عالی ارزیابی می‌کنیم. به نظر من، این سفر نشانه احترام رئیس‌جمهور آمریکا به تمامی جهان اسلام است. یعنی، این سفر و برگزاری نشست سران، خود واقعه‌ای بزرگ است و باید به افکاری که از طرف رئیس‌جمهور آمریکا در آنجا (نشست ریاض) بیان شد، خیلی ارزش گذاشته شود. به ویژه که او گفته است ایالات متحده آمریکا از این پس در امور داخلی کشورهای مسلمان دخالت نخواهد کرد و به آنها توصیه و نصیحت نخواهد کرد و برای آنها خطابه نخواهد خواند!»

گرچه در نگاه نخست، تحلیلی که الهام علی‌اف در مقام رئیس‌جمهور آذربایجان از نشست ریاض با حضور دونالد ترامپ ارائه می‌دهد، بسیار پیش‌پا افتاده و ساده‌لوحانه به نظر می‌رسد و حکایت از بسیط‌انگاری و اعتماد بیش از حد و حصر و غیرمنطقی و کودکانه به آل سعود و ترامپ دارد، اما با توجه به اینکه این موضع‌گیری از ناحیه رئیس‌جمهور یک کشور اتخاذ شده، نیاز به اندکی واکاوی دارد.

طبیعی است که حاکمیت آذربایجان از اشاره‌های دونالد ترامپ مبنی بر اینکه دیگر در امور داخلی کشورهای وابسته به آمریکا دخالت نخواهد کرد و آنها را "خودگردان" خواهد نمود و حتی برای آنها خطابه نیز نخواهد خواند، استقبال کند. زیرا، شرایطی که حکومت جمهوری آذربایجان برای نقض حقوق بشر بخصوص حقوق فعالان و روحانیون شیعه فراهم کرده است، کاملاً باب میل حاکمان عربستان و ترامپ و رژیم صهیونیستی است و دولت آمریکا در این شرایط هیچ نیازی به دخالت مستقیم نمی‌بیند و صرفاً هر از گاهی که تعدی‌های حاکمیت آذربایجان علیه حقوق بشر، شامل حال حقوق و آزادی‌های اولیه فعالان حزب جبهه خلق و برخی دیگر از گروه‌های غربگرا نیز می‌شود، وزارت امور خارجه آمریکا یا سفارت این کشور در باکو در حرکتی نمایشی درباره دستگیری و شکنجه برخی از فعالان سیاسی غربگرا اظهار نگرانی لفظی می‌کند و حکومت آذربایجان نیز به خوبی بر این امر واقف است که این قبیل تعارف‌های آمریکا هیچ ارزش و اعتباری ندارد و همانگونه که ترامپ در پیام تبریک اخیر خود به الهام علی‌اف به مناسبت 28 مه، نوشت آمریکا حکومت جمهوری آذربایجان را «همکار ارزشمند» و واشنگتن به شمار می‌آورد.

از این رو، استقبال گرم حاکمیت آذربایجان از سخنان دونالد ترامپ صرفاً به معنای قدردانی از اعطای استقلال به حکومت آذربایجان در نقض حقوق بشر نیست، بلکه قدردانی از ترامپ در شرایط کنونی به معنای اعلام بیعت با ترامپ در توطئه‌چینی‌هایش علیه جهان اسلام تلقی می‌شود. بخصوص که همگان بر زیانبار بودن آن برای جهان اسلام تأکید و تصریح دارند. حتی رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه که طی سال‌های اخیر بارها در مقابل طراحی‌های سیاسی غرب و سعودی برای مشارکت در توطئه‌های برهم زنده امنیت منطقه غرب آسیا و جهان اسلام فریب خورد و در این توطئه‌چینی‌ها مشارکت کرد، این بار به علت بر ملا بودن سر نشست دارالندوه ریاض و آشکار بودن قرار داشتن ریسمان شرکت‌کنندگان آن در دست سلمان سعودی به نیابت از دونالد ترامپ، شخصاً از حضور در آن طفره رفت.

اما، حکومت آذربایجان برغم اینکه در اغلب موارد، تصمیمات سیاسی باکو در امور بین‌المللی و منطقه‌ای را به تابعی از ترکیه تبدیل می‌کرد، این بار به علت حضور ترامپ در ریاض نتوانست از حضور در نشست آل سعود برای توطئه‌چینی علیه جهان اسلام استنکاف کند. البته، رسانه‌ها و تحلیلگران باکو تلاش کردند حضور علی‌اف در نشست ریاض را نمایشی و صرفاً پاس‌خوویی دیپلماتیک به دعوت آل سعود و نوعی قدردانی از حمایت‌های لفظی عربستان سعودی از جمهوری آذربایجان در بحران قره‌باغ قلمداد کنند. اما، تحلیل بسطی که الهام علی‌اف در مراسم رسمی 28 مه از نشست ریاض ارائه کرد، نشان داد که باکو بطور تدریجی به طرف دامی در می‌غلطد که آل سعود وهابی برای جمهوری آذربایجان شیعه پهن کرده است تا به زعم خود شکست از ایران را در سوریه و عراق، در جمهوری آذربایجان جبران کند و انتقام بگیرد.

در همین راستا، در فاصله اندکی پس از حضور الهام علی‌اف در نشست ریاض، محمد بن سلمان، وزیر دفاع سعودی که ناپختگی و بی‌داریتی‌اش در امور نظامی و امنیتی با توجه به سخنان اخیرش در تهدید ایران به انجام عملیات خرابکاری و تروریستی عیان‌تر شد، به باکو اعزام می‌شود. گرچه در شرایط کنونی که باکو به علت کاهش درآمدهای نفتی و بحران بانکی و مالی که با آن دست به گریبان است، دلارها و وام‌های وعده‌داده سعودی به قدری خیره‌کننده و وسوسه‌انگیز است که قدرت انتخاب مقامات باکو را دشوار می‌کند، اما درایت سیاسی حکم می‌کند که الهام علی‌اف، هیچ‌گاه نصایح پدرش حیدرعلی‌اف را که سیاستمداری مجرب و در امور امنیتی به خوبی سررشته داشت، از یاد نبرد و در دام مثلث ترامپ نتانپاهو- آل سعود نیفتند. زیرا، همانطور که تحولات سال‌های گذشته در منطقه به خوبی نشان داده است، این مثلث شوم و شیطانی قادر نیست توطئه‌های ضدامنیتی خود علیه ایران را محقق سازد و صرفاً موجب بدبختی و سیه‌روزی عوامل اجرایی آن در منطقه می‌شود.